

Fremtidens kompetansekrav innen Logistikk og Transport

- og hvor er videregående skole i det bildet?

Claus Haals, leder av Kompetanse i NHO Logistikk og Transport
Kjellerfja 28. mars 2019

Dette er NHO Logistikk og Transport

- Vi er en selvstendig interesse- og arbeidsgiverorganisasjon i NHO- systemet.
- Vi organiserer hovedtyngden av norske transportindustribedrifter innenfor
 - logistikk, spedisjon for bil, bane, fly og sjø, samt
 - beslektet næringsdrift i tilknytning til havne- og terminalrelatert virksomhet.
- Våre hovedarbeidsområder er
 - næringspolitikk,
 - arbeidsgiverspørsmål,
 - Kompetanseutvikling og innovasjon,
 - juridisk rådgivning,
 - miljøpolitikk,
 - helse, miljø og sikkerhet.

2

NHO LT Kompetanse - vårt fyrtårn for fremtiden

- Hvorfor tenker, sier og gjør vi slik vi gjør i Kompetanse?

- Vi skal være en både *responsiv* og *proaktiv* kompetansepartner
- Vi skal møte medlemmene i deres aktuelle og fremtidige utfordringer
- Vi skal bidra til medlemmenes kunnskaper og ferdigheter innen
 - **effektivitet** (forbedret lønnsomhet),
 - **kvalitet** (mer fornøyde kunder) og
 - **nytenkning** (innovasjon > VAS / bidrag til vareeiers verdiskapning).

- ikke kursarrangør men strategisk partner for kompetanseutvikling

3

NHO LT's kompetansetilbud

- Speditør-/befraktertrainee
- Speditørskolen – 13 dager ++
- Tollbehandling – 8 dager
- Transport- og spedisjonsjuss
- Innføring i transport og spedisjon (nettkurs)
- Reklamasjonsbehandling (nettkurs)
- Farlig gods (intro – nettkurs)
- Leveringsbetingelser
- Innføring i fortolling
- Miljø
- Arbeidslivets regler

4

Bransjens fremtid - avhenger av ungdommens interesse for Logistikk og transport ...

Utfordring:

Bransjens omdømme som attraktiv arbeidsplass topper ikke hos dagens ungdom!

- Kan vi legge til rette for spennende læreplasser som gir oss matnyttig og «prisgunstig» logistikkkompetanse
 - ... direkte fra yrkesutdanningen i videregående skole,
 - ... grunnlag for videre utdanning i bransjens eget kompetansetilbud,
 - ... bidra til å redusere drop-outs fra dagens ca. 4 av 10 elever

5

Speditør-/befrakter-trainee

- 2-årig utdanningsprogram i kombinasjon med jobb
- Programmet er åpent for alle kandidater fra medlemmer hos NHO LT
- Kullene er blandet - kandidater fra inkluderingsdugnaden med NAV og medlemmenes egne kandidater
- I 2019 har samtlige valgt kandidater i samarbeid med NAV

6

Traineeprogrammet - Målgruppen for samarbeidet med NAV

- Mennesker med et uutnyttet potensial og behov for starthjelp.
- Vi snur bunken med søknader og gir de med «hull i CV'en» en sjans.
- Vi bidrar til å finne de skjulte kvalitetene hos dem som har mindre tro på seg selv – som har fått nei «én gang for mye»
- Kullet 2018-2019 ble en suksess – la fundamentet for fortsettelsen

7

Speditørtrainee

- signering av nasjonal samarbeidsavtale NAV / NHO LT

Statsråd
Anniken Hauglie
Arbeids-/tjenestedir.
Kjell Hugvik
NHO LT dir.
Are Kjensli
Adm. dir. FREJA (vert)
Kjell-Arne Eloranta
Trainees
Sindre Edvardsen
Sindre Svendsen

8

Antall bedrifter	Vertsbedrifter 2018-2019	Arbeidssted												Antall
			Oslo	Akershus	Oppland	Østfold	Buskerud	Hordaland	Rogaland	Vestagder	Møre og Romsd.	Trøndelag	Finmark	
1	Bring Linehaul	Oslo (Alfaset)	1											1
	DB Schenker, Ocean	Oslo	1											1
1	GreenCarrier	Oslo (Alna)	1											1
1	Nortrail	Oslo (Økern)	1											1
1	Scan Global Logistics	Oslo (Økern)	1											1
1	Toten Transport	Oslo (Jernkroken)	1											1
1	B.H. Ramberg AS	Oslo (Langhus)		1										1
	DB Schenker, Air	Gardermoen		1										1
	Freja Langhus	Oslo (Langhus)		1										1
	B.H. Ramberg AS	Oslo (Skjedsmo)		2										2
1	H. Strøm AS	Drammen					1							1
1	Leman	Drammen					1							1
	DB Schenker, Ocean	Stavanger							1					1
	Freja Stavanger	Stavanger (Tananger)							1					1
1	Pentagon Freight	Stavanger (Tananger)							1					1
1	SR Group	Stavanger (Tananger)							1					1
1	Svipp AS	Stavanger (Sandnes)							1					1
1	DB Schenker, Air	Trondheim (Heimdal)										1		1
1	Sunde Transport	Namsos										1		1
1	Freja Kristiansand	Kristiansand								1				1
	Freja Ålesund	Ålesund									1			1
	GreenCarrier	Moss (v/ havna)				1								1
	SR Group	Bergen (Åsane)						1						1
	Toten Transport	Raufoss				1								1
14			6	5	1	1	2	1	5	1	1	2	0	25

Trainee-programmet 2019-2020

Sortert på geografi

9

Nasjonal kompetansepolitisk strategi 2017-21

- *Styrke og utvikle yrkesfaglige utdanninger og karrieremuligheter*
- «Arbeidslivet er avhengig av tilgang på kvalifiserte fagarbeidere. For å kunne rekruttere nok fagarbeidere og fagskolekandidater er det avgjørende at flere fullfører videregående opplæring med fag- eller svennebrev. **Det forutsetter økt tilgang på læreplasser.**»

... og læreplasser forutsetter fagbrev med innhold som etterspørres av næringslivet
- og hvem vet da best, utdannelsessystemet eller lærlingebedriftene?

10

Vi mangler fremtidsrettet, praktisk yrkeskompetanse som vil møte næringslivets behov
- i lys av en ny hverdag med roboten som kollega

- NHO LT's høringsuttalelse til ny tilbudsstruktur i videregående skole
 - Anbefalte et selvstendig programområde for Supplychain
 - Faglig bredde ville sikre tilstrekkelig underlag for nasjonal utbredelse
 - Bred støtte fra hele NHO-systemet og andre sentrale organisasjoner på «begge sider»
- Høringsuttalelsen ble oversett av myndighetene
 - Transport og logistikkfaget fortsetter med dagens struktur
 - Læreplanarbeidet foregår p.t.

11

Yrkessjåfører og Logistikkoperatører

- fagbrevets nytteverdi for arbeidsmarkedet (målgruppen)?

- Hva kan en person med fagbrev - som en uten fagbrev ikke kan?
 - Yrkessjåfører - vogntog, det eksotiske førstevalget for unge gutter?
 - Med fagbrevet følger førerkort til buss og lastebil !!!
 - Hvordan vil førerløse nyttekjøretøy og droner endre behovet for sjåfører på sikt
 - Hvem skal operere dronene en gang i fremtiden - dronesjåfører?
- Logistikkoperatøren - et ønsket alternativ, eller ...?
 - Med fagbrevet følger hvilke ferdigheter? – som gjør en forskjell i praksis!
 - Hva er «adekvat» kompetanse på dagens lager-/terminalarbeider?
 - Hvordan vil fullautomatisert lager- og terminalhåndtering endre behovet?
 - Hvem skal i fremtid yte service og verdikjende tjenester innen 3. partslogistikken?

12

Hvilke nye yrker oppstår på ryggen av innovasjonsbølgen innen L&T?

Logistikkoperatøren – nå og i morgen?

- Er det realisme i dagens logistikkoperatør som yrkesutdanning?
 - Gitt fremtidens teknologi og arbeidsmarked (innvandringssituasjon)?
- Barrierer
 - Gir fagbrev reel nytteverdi for arbeidsgiver i en lavmarginbransje – eller er det bare en merkostnad?
 - Det bli bruk for enda færre lagerarbeidere som følge av fullautomatisering
 - Automatiseringsløsninger vil kreve spesialutdannede operatører
- Muligheter
 - Økende tilbud av 3PL-løsninger skaper nye arbeidsoppgaver med andre krav til kunnskap og ferdigheter
 - Økende andel av oppgavene vil være av administrativ karakter
- Utfordringer
 - Rekruttering av elever med de riktige forutsetningene

Nytenkning nødvendig for å berge fremtiden til Logistikkoperatøren?

13

Nyskapning og Innovasjon

- festtale eller kritisk suksessfaktor for overlevelse?

- Fremtidens krav bygger mindre enn tidligere på gamle sannheter
- Innovativt å bidrag til kundens verdiøkning ventes å bli den fremste konkurranseparameteren i morgendagens marked
- Den leverandøren, som kontinuerlig fornyer seg med nytenkende, verdiøkende tjenester til kunden, vil vinne - eller?

... forutsetter kultur, ferdigheter og kunnskap for systematisk, kontinuerlig forbedring og innovasjon!

14

Møt min kollega – den kognitive robotten

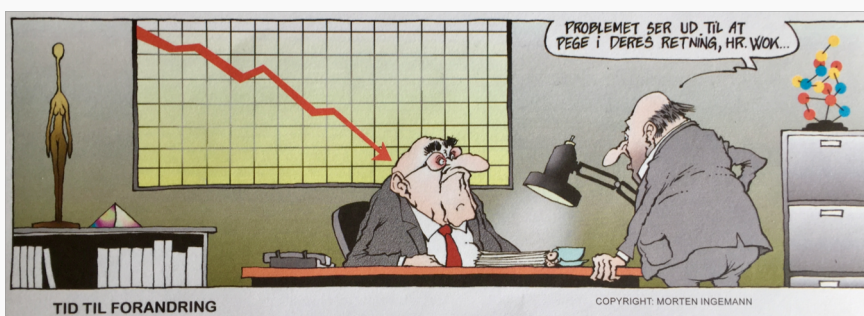
- Listen over utrydningstruende yrker vokser.
 - Det samme gjør listen over fremskrittene som kognitiv data leverer til menneskeheten.
- Kunstig Intelligens (AI) bidrar med beslutningsstøtte
 - Alternativer og begrunnelse for disse
- Fremtidig kompetanse: Vurdere output fra AI heller enn å utarbeide det selv
 - Overslagsregning vs. Regning
- For eksempel legene møter mer og mer pasienter som har kvalifiserte hypotesene selv
 - Basert på Google uten AI (ref. reality TV)

Når rammes Logistikk og Transport, og hva betyr det for roller og kompetansebehov - i morgen (nå)?

15

Forbedring – og kompetanse ... ?

"Hvis man fortsetter å gjøre som man pleier ...

... skal man ikke bli overrasket over fortsatt å få samme resultat som man pleier".

Forbedring krever endring – som oftest forutsetter nye kunnskaper og ferdigheter

16